Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о избору председника Републике

"Службени гласник РС", бр. 14 од 7. фебруара 2022, 47 од 21. маја 2026.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се избор председника Републике (у даљем тексту: избори).

Председник Републике бира се на пет година.

Основна начела избора за председника Републике

Члан 2.

Грађани бирају председника Републике на основу општег и једнаког изборног права.

Избори су слободни и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Изборно право

Члан 3.

Право да бира председника Републике и да буде биран за председника Републике има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

Лице делимично лишено пословне способности може да бира председника Републике и да буде бирано за председника Републике ако суд решењем о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право.

Слобода гласања

Члан 4.

Бирач је слободан да одлучи хоће ли гласати и како ће гласати.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што је гласао или што није гласао и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Надлежност за спровођење избора

Члан 5.

Изборе спроводе органи који су надлежни за спровођење избора за народне посланике.

Лица која се именују у органе за спровођење избора морају да испуњавају услове прописане законом, укључујући и поседовање важеће потврде о завршеној обуци за рад у локалној изборној комисији (општинској, градској и изборној комисији градске општине), односно бирачком одбору.

*Службени гласник РС, број 47/2026

Средства за спровођење избора

Члан 6.

Средства за спровођење избора обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Правна средства у поступку спровођења избора

Члан 7.

Правна средства у поступку спровођења избора су захтев за поништавање гласања на бирачком месту, приговор и жалба.

Сходна примена других закона

Члан 8.

Одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно се примењују и на избор председника Републике у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно се примењују на одлучивање о захтеву за поништај гласања на бирачком месту и на одлучивање о приговору.

Одредбе закона којим се уређује управни спор сходно се примењују на одлучивање о жалби на решење Републичке изборне комисије којим је одлучено о приговору.

II. РАСПИСИВАЊЕ ИЗБОРА

Надлежност за расписивање избора

Члан 9.

Изборе расписује председник Народне скупштине.

Одлука о расписивању избора ступа на снагу оног дана када је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Рокови за расписивање избора и гласање

Члан 10.

Одлука о расписивању избора доноси се 90 дана пре истека мандата председника Републике.

Ако се мандат председника Републике продужи због ратног или ванредног стања, избори се расписују тако да се гласање одржи најкасније три месеца од дана када престане ратно или ванредно стање.

Ако председнику Републике престане мандат пре времена на које је изабран, избори се расписују тако да се гласање одржи најкасније три месеца од дана када председнику Републике престане мандат.

Од дана расписивања избора до дана гласања не може протећи мање од 30 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке о расписивању избора

Члан 11.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан гласања.

Као дан гласања одређује се нерадни дан.

III. ПРЕДЛАГАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Предлагач кандидата за председника Републике

Члан 12.

Кандидата за председника Републике (у даљем тексту: кандидат) може предложити политичка странка уписана у Регистар политичких странака (у даљем тексту: политичка странка), коалиција политичких странака (у даљем тексту: коалиција) и група грађана.

Кандидата не може предложити коалиција коју чини политичка странка и група грађана.

Рок за подношење предлога кандидата и његова садржина

Члан 13.

Предлог кандидата подноси се непосредно Републичкој изборној комисији у писменом и електронском облику на прописаном обрасцу најкасније 20 дана пре дана гласања.

Предлог кандидата садржи назив предлагача, име, презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), занимање, место и адресу пребивалишта кандидата, као и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси предлог кандидата.

Документација која се доставља уз предлог кандидата

Члан 14.

Приликом подношења предлога кандидата Републичкој изборној комисији, обавезно се доставља и следећа документација:

1) писмена сагласност кандидата да прихвата кандидатуру за председника Републике на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта;

2) исправа о очитаној личној карти са микроконтролером (чипом), односно фотокопија личне карте без микроконтролера за кандидата;

3) најмање 10.000 писмених изјава бирача да подржавају предлог кандидата на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење предлога кандидата и које садрже презиме, име, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача;

4) списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају предлог кандидата у електронском облику на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија, а који садржи име и презиме бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

5) овлашћење да се у име политичке странке поднесе предлог кандидата ако га не подноси заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи

име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

6) коалициони споразум ако кандидата предлаже коалиција;

7) овлашћење да се у име политичке странке закључи коалициони споразум ако га није закључио заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

8) споразум о образовању групе грађана ако кандидата предлаже група грађана;

9) писмена сагласност да се у називу коалиције, односно групе грађана употреби лично име физичког лица или назив правног лица која садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта физичког лица, односно назив и седиште правног лица које ту сагласност даје ако коалиција, односно група грађана у свом називу садржи лично име тог физичког лица, односно назив правног лица и ако то физичко лице није потписало неки документ који се предаје уз предлог кандидата, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу коалиције, односно групе грађана.

Повлачење предлога кандидата

Члан 15.

Предлагач кандидата може повући предлог кандидата најкасније до дана када се утврђује листа кандидата за избор председника Републике.

Предлог кандидата који је поднела коалиција може се повући ако се с тим сагласе све политичке странке које су закључиле коалициони споразум, осим ако коалиционим споразумом није другачије одређено.

Предлог кандидата који је поднела група грађана може се повући ако се с тим сагласе сви бирачи који су образовали групу грађана, осим ако споразумом о образовању групе грађана није другачије одређено.

Републичка изборна комисија у року од 24 часа, а најкасније до утврђивања листе кандидата за избор председника Републике решењем констатује да је предлог кандидата повучен.

Одустанак од кандидатуре

Члан 16.

Кандидат може Републичкој изборној комисији доставити оверену писмену изјаву да одустаје од кандидатуре за председника Републике најкасније до дана када се утврђује листа кандидата за избор председника Републике.

Републичка изборна комисија у року од 24 часа, а најкасније до утврђивања листе кандидата за избор председника Републике решењем констатује да је проглашени кандидат одустао од кандидатуре.

Листа кандидата за избор председника Републике

Члан 17.

Републичка изборна комисија доноси одлуку којом утврђује листу кандидата за избор председника Републике и објављује је у „Службеном гласнику Републике Србије” најкасније 15 дана пре дана гласања.

Листа кандидата за избор председника Републике садржи за сваког кандидата:

1) име и презиме;

2) годину рођења;

3) занимање;

4) назив предлагача.

У општини и граду у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред листе кандидата за избор председника Републике која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и листа кандидата за избор председника Републике на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Кандидатуре за председника Републике проглашавају се по редоследу којим су поднети предлози кандидата испунили услове за проглашење.

Редослед кандидата на листи кандидата за избор председника Републике утврђује се жребом, у присуству представника предлагача кандидата.

Поступак спровођења жреба уређује Републичка изборна комисија.

Против резултата жреба није дозвољен приговор, већ се резултат жреба може побијати приговором против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике.

Редослед кандидата на гласачком листићу одређује се према редоследу утврђеном на листи кандидата за избор председника Републике.

Против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике предлагач проглашеног кандидата може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања те одлуке на веб-презентацији.

Приговором против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике не може се оспоравати пуноважност проглашене кандидатуре.

IV. ГЛАСАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Гласачки листић

Члан 18.

Гласачки листић за избор председника Републике садржи:

1) назив избора и датум гласања;

2) редни број који се ставља испред имена и презимена кандидата;

3) име и презиме кандидата и назив предлагача кандидата;

4) напомену да се гласа само за једног кандидата и то тако што се заокружи редни број испред његовог имена и презимена;

5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију;

6) отисак печата Републичке изборне комисије.

Збирни извештај о резултатима гласања

Члан 19.

Локална изборна комисија у року од 96 часова од затварања бирачких места доноси за сва бирачка места која се налазе на њеној територији и без одлагања доставља Републичкој изборној комисији збирни извештај о резултатима гласања који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добио сваки кандидат.

Збирни извештај о резултатима гласања у иностранству доноси Републичка изборна комисија.

Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

Ако је поднет захтев да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора по узорку, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од завршетка контроле записника о раду бирачког одбора.

Против збирног извештаја о резултатима гласања предлагач проглашеног кандидата и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту које се налази на територији локалне изборне комисије могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Против збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству предлагач проглашеног кандидата и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту у иностранству могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Укупан извештај о резултатима избора

Члан 20.

Републичка изборна комисија у року од 96 часова од пријема свих збирних извештаја о резултатима гласања доноси и објављује за сва бирачка места укупан извештај о резултатима избора који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број бирача који су гласали, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова које је добио сваки кандидат.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама.

Ако је поднето правно средство против збирног извештаја о резултатима гласања, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима избора рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Против укупног извештаја о резултатима избора предлагач проглашеног кандидата и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Кандидат који је изабран за председника Републике

Члан 21.

За председника Републике изабран је кандидат који је добио већину гласова бирача који су гласали.

Понављање гласања

Члан 22.

Ако ниједан кандидат не добије већину гласова бирача који су гласали, Републичка изборна комисија у року од три дана од дана када је укупан извештај о резултатима избора постао коначан доноси решење којим одређује да се понови гласање у року од 15 дана од дана доношења тог решења о понављању гласања.

Ако је поднета жалба против решења којим је одлучено о приговору на укупан извештај о резултатима избора, рок за доношење решења о понављању гласања рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по жалби.

Дан поновног гласања одређује Републичка изборна комисија решењем, које се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Као дан поновног гласања одређује се нерадни дан.

Кандидати на поновном гласању

Члан 23.

На поновном гласању учествују два кандидата која су добила највећи број гласова на првом гласању.

Више од два кандидата учествују на поновљеном гласању:

1) ако више од два кандидата деле прво место;

2) ако је један освојио прво место, а два или више кандидата деле друго место.

На гласачком листићу на поновном гласању први по редоследу је кандидат који је на првом гласању добио највише гласова.

Редослед кандидата који имају исти број гласова утврђује се према редоследу на првом гласању.

Бирачки одбор за спровођење поновног гласања

Члан 24.

Поновно гласање спроводи исти бирачки одбор у сталном саставу.

Бирачки одбор у проширеном саставу који спроводи поновно гласање чине чланови и заменици чланова који су именовани на предлог предлагача кандидата који учествују на поновном гласању.

На захтев овлашћеног предлагача, члан, односно заменик члана бирачког одбора може се променити најкасније три дана пре дана поновног гласања.

Ако предлагач кандидата који учествује у поновном гласању није предложио члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу, има право да га предложи за спровођење поновног гласања.

Посматрачи за праћење поновног гласања

Члан 25.

Овлашћење које је Републичка изборна комисија издала за праћење рада органа за спровођење избора важи и за поновно гласање.

Подносилац пријаве за посматрача има право да промени свог представника за посматрање поновног гласања, а ако није пријавио представника који посматра рад неког органа за спровођење избора, може га пријавити ради праћења поновног гласања.

Кандидат који је изабран за председника Републике на поновном гласању

Члан 26.

На поновном гласању за председника Републике изабран је кандидат који је добио највећи број гласова.

Ако на поновном гласању кандидати добију исти број гласова, гласање се понавља у року од 15 дана од дана доношења решења о понављању гласања.

Губитак изборног права кандидата између првог и поновног гласања

Члан 27.

Ако од дана првог гласања до дана поновног гласања један кандидат изгуби изборно право, понавља се цео изборни поступак.

V. ИСТОВРЕМЕНО ОДРЖАВАЊЕ ИЗБОРА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ И ИЗБОРА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ

Координирано спровођење избора

Члан 28.

Ако се истог дана одржавају избори за председника Републике и избори за народне посланике, гласа се на истим бирачким местима, а гласање спроводе исти бирачки одбори.

Изборни материјал

Члан 29.

Гласачки листићи, као и контролни листови за проверу исправности гласачке кутије за избор председника Републике и избор народних посланика не могу бити исте боје.

За свако бирачко место обезбеђују се засебни изводи из бирачког списка и засебне гласачке кутије за избор председника Републике и за избор народних посланика.

За свако бирачко место обезбеђују се засебне вреће за паковање изборног материјала за избор председника Републике и за избор народних посланика које не могу бити исте боје.

Позив за гласање

Члан 30.

Ако се истог дана одржавају избори за председника Републике и избори за народне посланике, општинска, односно градска управа доставља бирачу један позив за гласање.

Органи за спровођење избора у проширеном саставу

Члан 31.

Сваки предлагач проглашеног кандидата, односно подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике (у даљем тексту: изборна листа) има право да предложи члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

Политичка странка, коалиција односно група грађана која је и предлагач проглашеног кандидата и подносилац проглашене изборне листе у органе за спровођење избора у проширеном саставу може предложити само једног члана и једног заменика члана.

Оцена истоветности коалиција, односно група грађана

Члан 32.

Истоветност коалиција, односно група грађана у смислу предлагања члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу не цени се према називу коалиције, односно групе грађана, већ према потписницима коалиционог споразума, односно споразума о образовању групе грађана.

Коалиција која је предлагач проглашеног кандидата и коалиција која је подносилац проглашене изборне листе сматрају се истом коалицијом ако је и једну и другу образовало више од половине истих политичких странака.

Група грађана која је предлагач проглашеног кандидата и група грађана која је подносилац проглашене изборне листе сматрају се истом групом грађана ако је и једну и другу образовало више од половине истих бирача.

Поступање када политичка странка на једним изборима учествује самостално, а на другим у коалицији

Члан 33.

Ако две или више политичких странака на једним изборима учествују самостално, а на другим у коалицији, свака од њих има право да предложи по једног члана и једног заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

Положај члана органа за спровођење избора у проширеном саставу

Члан 34.

Члан органа за спровођење избора у проширеном саставу који је именован на предлог политичке странке, коалиције, односно групе грађана која учествује на једним изборима може гласати само за оне одлуке органа за спровођење избора које су заједничке за оба изборна поступка (нпр. одређивање бирачких места, образовање бирачког одбора у сталном саставу) и које се односе само на онај изборни поступак у којем његов предлагач учествује.

VI. ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Привремено увећање броја чланова у сталном саставу органа за спровођење избора

Члан 35.

Прве изборе за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона спроводи Републичка изборна комисија у чији стални састав, осим чланова и заменика чланова који се именују на основу закона којим се уређују избори за народне посланике, улази још шест

чланова и њихових заменика које именује Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине у року од седам дана од ступања на снагу овог закона, а мандат им траје док укупан извештај о резултатима избора не постане коначан.

У спровођењу првих избора за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују локалне изборне комисије у чији стални састав, поред чланова и заменика чланова који се именују на основу одредаба закона којим се уређују локални избори, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине, а мандат им траје док збирни извештај о резултатима гласања не постане коначан.

У спровођењу првих избора за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују бирачки одбори у чији стални састав, поред чланова и заменика чланова који се именују на основу одредаба закона којим се уређују избори за народне посланике, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине.

Ако се први избори за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона одржавају истог дана када и избори за народне посланике, чланови органа за спровођење избора у сталном саставу који су именовани на предлог председника Народне скупштине за спровођење избора за народне посланике учествују у раду органа за спровођење избора за председника Републике.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Пропис који престаје да важи

Члан 36.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о избору председника Републике („Службени гласник РС”, бр. 111/07 и 104/09 – др. закон).

Ступање на снагу

Члан 37.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.